

ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ
ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ
ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ
ΑΘΗΝΩΝ

Σύγχρονο Αθηναϊκό. Μοντέρνο μυστικό

(Άνεκδοτο, γραμμένο επίτηδες για τὸ «Μπουκέτο»)

(ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ)

Ἡ Εὐτυχία Μουρίκου, πολὺ νέα καὶ πολὺ ἑμορφή ἀπὸ καλὸ σπίτι ποὺ δὲσκόλα ζωὸς τὰ βγάδουν πέρα οικονομικῶς, ἐργάζεται ἀδακτυλογράφος σὲ παραγγελιοδοχικὸ γραφεῖο τοῦ κ. Σαββίδη καὶ τοῦ γιου τοῦ, τοῦ Πετράκη. Στὸ γραφεῖο τοῦ Σαββίδη προσλαμβάνεται τὸν τελευταῖο καιρὸ ἕνας νέος ὑπάλληλος, ὁ Ὅρεστης Παπαζώης, νέος μὲ καλὴ καρδιά, ποιητὴς κι' ἄλλας, μὰ ἀσχημὸς. Ἡ Εὐτυχία κι' ὁ Ὅρεστης ἐργάζονται στὸ ἴδιο γραφεῖο καὶ δὲν ἀργοῦν νὰ γίνουν δύο καλοὶ φίλοι. Σὲ λίγες μέρες ὁ Ὅρεστης γνωρίζει τὸν πατέρα τῆς Εὐτυχίας καὶ τὶς ἀδελφές της, τὴν Ἀρσινόη, ποὺ δίνει μαθήματα πιάνου καὶ τὴ Δανάη. Ἐπίσης ἡ Εὐτυχία γνωρίζει τὴν παντρεμμένη ἀδελφή τοῦ Ὅρεστη, τὴν Κατίνα, καὶ τοὺς γονεῖς τοῦ.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

— Ἐμπάτε μέσο! μὴν τὴ συνερίζετε τὴν πρόστυχη, τὴν παληογυναῖκα! ἔλεγε σὺς κόρες τῆς ἡ Μουρίκινα.

Οἱ ἄλλες σόπιαν. Ἡ Δανάη ὅμως, ποὺ δὲν ἐχάρισε κάστανα, ἀνοίγει κι' αὐτὴ τὸ στοματὶ τῆς, «λόγος σου καὶ λόγος μου» ποὺ λένε. Καμμιὰ φορὰ κοντεύανε νάρθουνε καὶ στὰ χέρια. Καὶ τότε ἔβρεχαν

τὴν προηγούμενη μέρα ἴσα-ἴσα εἶχε γίνει ἕνας τέτοιος καιρὸς. Γι' αὐτὸ ἡ Εὐτυχία, ποὺ εἶχε ἴδῃ τὴ νοικάρια τοῦ ἰσόγειου σ' ἕνα παράθυρο, ἔτρεξε καὶ χῶθῃκε πρώτη στὸ μακρυνάρι, γιὰ νὰ μὴν ἀκούση κανένα λόγο. Ἡ Δανάη ὅμως πέρασε μὲ τὸ πάσο της, οἰχνοῦσε καὶ μιάνῳγα ματιὰ στὸν ἐχθρό. Κι' ὁ λόγος εἰπώθηκε:

— Χμ! ἤρθε κι' ἡ βαρέλλα!

Ψιθυριστά, ἀλλὰ ἡ Δανάη τὸν ἀκούσε. Καὶ καθὼς ἔμπαινε κι' αὐτὴ στὸ μακρυνάρι, στάθηκε μὰ στιγμὴ καὶ πέταξε δυνατὰ!

— Καλύτερα βαρέλλα παρά τσίφος!

Ἐχει κανένα ποιήμα σας; Τὸν ρώτησε.

— Νὰ χαθῆς, παληοκόριτσο, μὴ βγῶ καὶ σ' ἀρπάξω ἀπ' τὰ λιανά σου! Κιτριναῖρα!

Ἡ Εὐτυχία χτυποῦσε τὴν πόρτα, ποὺ ἦταν πάντα κλειστή. Ἡ Δανάη ἔτρεξε κοντὰ τῆς γελώντας τσαχπίνικα:

— Λύσπαξε ἡ κυρὰ—Ἀταλάνη!.. Τὴν εἶπα τσίφο κι' ἀκόμα λέει!

— Μὴ δὲν τὴν ἀρίνευς πειδῖ; ὄλο καινάδες θὰ κάνουμε;

— Μὰ! ἀφοῦ μὲ εἶπε βαρέλλα; Ἔτσι θὰ τὴν ἄρῃνα;

Τοὺς ἀνοῖξαν, τραβώντας σχοινὶ ἀπὸ πάνω, κι' ἀνέβηκαν τρέχοντας τὴ σκάλα. Ἦταν καμμιὰ δωδεκαριά σκάλα, καὶ τὸ βάρφι τοῦς —κίτρινο στὴν μέση, καφετὶ στὰ πλάγια— κρατιόταν ὀπισθόποτε, ἀν καὶ θάχε χρόνια ν' ἀνανεωθῆ, καὶ ποὺ οὔτε χαλὶ εἶχαν, οὔτε ἄλλο σολίδι, ἐκτός ἀπὸ δύο γλάστρες μὲ λίγη πρασινάδα, ἐκεῖ ποὺ ἡ σκάλα τελειώνει μπροστὰ σὲ μιὰ πλατεῖα πόρτα μὲ θαμὰ τζάμια.

Στὴν πόρτ' ἀπὸ τὴν στεκόταν ἡ μητέρα. Μεσοκόκη, ἀδύνητη, ὄχι ἀσχημὴ ἀπὸ φυσικὴ, μὰ κακογερασμένη, παραμελημένη, καὶ θλιβερή. Ὁ ξεπεσμός τῆς οἰκογένειας, τὰ τελευταῖα χρόνια, αὐτὴν εἶχε χτυπήσει περισσότερο, κι' ἐβλεπε τὴ γυναῖκα ποὺ τραβοῦσε ὄλες τὶς γυνίκες καὶ τὶς παραξενιές τοῦ μουφλοῦξῆ τῆς ἄντρα, καὶ τὴ μητέρα ποὺ στεριόταν τὸ φαί καὶ τὸ ροζὸ γιὰ νὰ τρέφῃ καὶ νὰ νενήν τὰ παιδιὰ της. Πρέπει νὰ πέζασε πολὺ ἀσχημὲς ἡμέρες, στὰ νεῖατα τῆς ἀκόμα, ἡ ἀμοιρη Μουρίκινα. Ἡ ξανκὴ φτώχεια, ὡς νὰ τὴ συνηθίσῃ, τὴν τσίκοσε. Καὶ αὐτὴν περισσότερο ἴσως ἀπ' ὄλους στὸ σπίτι, γιὰ τὰ κορίτσια ἦταν τότε ἀκόμα μικρὰ καὶ δὲν πολυκατάβαῖναν—ἐπὶ τέλος τὰ παιδιὰ διατηροῦν καὶ στὴ δυστυχία καὶ ἀπ' τὴ χαρὰ τῆς ἡλικίας τοῦς—

κι' ὁ Μουρίκος, ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος, σάν ἄντρας, μποροῦσενὰ βγαίνει ἐξονομισιαστικῶς μὲ τοὺς φίλους του—μὰ καὶ νὰ φλυαροῦ ἴδιον, τοῦ ἔφτανε— ἡ καὶ νὰ ξεχάσει κάποτε στὴν τὸ βέρνα. Δὲν ἦσαν κανένας μεθυστάκιας, ὄχι! μὰ ἕνα χρασάκι μ' ἕνα μεζὲ τὸ γουσαρίτζε πολὺ. Καὶ μόνο σὰ γύριζε στὸ σπίτι τὰβαζε μὲ τὴ γυναῖκα.

κα του και μ' όλους, και μεγάλωσε με τη γκρίνια του, εκείνο τόν καιρό, την οικογενειακή δυστυχία.

— Άς είναι, τα μεγάλα δεινά πέρασαν παιδιά, τά κορίτσια μεγάλωσαν κι' εργαζόνταν, ο κύριος—Χρήστος, δεν έβλαψε τη μοίρα του χωρίς να κάνει τίποτα, κι' η Μουρικαίνα ξαναβρήκε σιγά—σιγά το γέλιο της. Γιατί στον καλό καιρό ήταν πολύ ευθιμική γυναίκα. Μόνο την έκφραση έκφρινε τού πόνου δεν κατάφερε ακόμα να διαβάξει από τού ζαρωμένο της πρόσωπο. Και όταν ακόμα γελούσε, έβλεπες μιά πονεμένη...

— Καλστέρα!...
— Καλός τες... Σας κατάλαβα από τού χτύπο σας. Τι νέα;
— 'Η Εδύγκια παντρεύεται! ελεπε άμείσως ή Δανάη;
— Μπαβρό! πολύ σπουδαία νέα έχετε άπόψε, ελεπε ή μητέρα, που κατάλαβε άμείσως πως τού δεύτερο ήταν άστειο. Και με ποιόν, νάχω καλό ρώτημα;

— 'Η Δανάη παλάβωσε, άφησε την!
— Καθόλου δεν παλάβωσε. Μαϊμιά, στο λέω: ο κ. 'Ορέστης εινε τρελλός για την Εδύγκια. Κι' έπειδή ξέρετε πως δεν μπορεί ούτε να της πιάσει τού χέρι, σήμε' αύριο θά τή ζητήσει. Λοιπόν, έτοιμάσου!
— Άφωια! Πες τ' αυτά και τού πατέρα σου, να την τραβήξει άμείσως άπό τού κ. Σαββίδη!... 'Έτσι νά κάμης, γειά σου... με τ' άστειά σου!

— Δεν έχω άνάγκη νά τού πώ τού μπαμπά, μά δεν εινε καθόλου άστειο. Θά ίδιαι!

Είχαν μεία μέρα κι' ή τρεις. Πέρασαν τού πρώτου δωμάτιο, που ήταν εινε ειδικό χώλι, με διάδρομο στο πλάι που άδηγούσε στην κουζίνα—σ' αυτό τού χώλι έφωταν συνήθως—και μπήκαν στη σάλα, όπου ή 'Αρσινόη νεοεμφάριζε ένα κομμάτι στο πιάνο με σουρντίνα.

— Τι εινε; ρώτησε ακούγοντας τις όμιλιες.
— Τίποτα...

— Τίποτα... Καλστέρα!
Δέν έβλεφαν άστειά, και προπάντων γιά γάμους, της 'Αρσινόης.

'Ήταν σοβαρή αύτή. Νά την ίδουν μόνο ήθελαν, νά την καληπείσουν, νά τή φιλήσουν. Γιατί ή πιο μεγάλη άδελφή, ήταν κι' ή πιο χουδεμένη. Άπό και πέρασαν στην κάμιαρα όπου κοιμόταν και τά τρία κορίτσια. Κι' άρχισαν νά γδύνωνται γιά νά βάλουν τά παληόρουχα τού σπιτιού.

Άπό ή Εδύγκια τού έκανε άψε-σβύσε. Πλόθηκε κιόλα πριν περάση ένα κομμάτι φουστάνι με άψπρα κλαδιά, πολύ κομψό, μά που 'δεν ελεπε πειά μουτρα' γιά έξω. 'Η Δανάη όμως άργησε κάπως, γιατί 'εχε νά βγάλη και τόν φοβερό εκείνο κορσέ, τόν θώρακα που της έσφιγγε δλο σχεδόν τού σώμα. Κι' ήθελε κάμποιση φασορία, γιατί δεν ήταν καινούργιος, κόμμος, παρά χιλίες φορές μεταποιημένος, τζονταρισμένος, άνώμαλος, και δύσκολα ξεσφιγγόταν και δυσκολώτερα ξεβήλυκωνόταν.

— 'Βόθηα, Εδύγκια!
— 'Έλα!... χόπ! χόπ!...

— Σ'γά μ' μου κόμης τά κορδόνια!

Βήγχε επιτέλους ο θώρακας, και τού ελεύθερο σώμα, που ξαναβρήκε τις φρυσιές του χαμπύλες, σκεπασίχκε με μιά γαλάζια ρόμπα πλατεία. Πόσο πιο άμορφη, πιο έλκυστική ήταν έτσι ή Δανάη! Άν τώζερε, δεν θά σφιγγόλονταν γιά νά κάνει τάχα «ουλουτίτα». Μήπως και με τόν κορσέ ή κυρά-'Αταλάντη δεν την έλεγε «βαρέλλα»;

Τώρα περίμεναν τόν πατέρα γιά νά φάνε. Κι' ή 'Αρσινόη ελεπε άφησει τού πιάνο της και καθόταν με τις άλλες στην πρόχειρη τραπέζια. Κουβέντιασαν ήσυχα, ή Δανάη προπάντων με τή μητέρα της, γιατί ή Εδύγκια κι' ή 'Αρσινόη ήταν τού περισσότερο σιωπηλές και σκεπτικίες.

— Ω: που νά ξαλλάξουν τά κορίτσια, ή Μουρικαίνα ελεπε στρώσει τού τραπέζι. Τού τραπεζομάντηλο ήταν άψπρο λινό, μά σέ πολλά μέρη λυωμένο και μανταρισμένο. Τά σερβίτσια όμως έπίσης καλά, διωτηρούνταν και σέ πιο καλή καλή κατάσταση. Γιατί τά πρόσχαν πολύ. 'Όπως δά

δλα τού πράγματα τού σπιτικού τους—Επιπλά, χαλιά, κωλύμαδες. 'Ο Μουρικός ήταν νοικοκύρης και, στά καλά του, άγόραζε γιά τού σπίτι όχι μόνο χρήσιμα, άλλα και περιτά. Λίγα, πούλχαν στον καιρό της μεγάλης φτώχειας. Μ' όσα έμειναν, τού σπίτι φαινόταν καλύτερό και νοικοκυρεμένο. Φάνταζε και τού πιάνο της 'Αρσινόης. Κι' πάντα θυμόνταν με γέλοια την έκπληκτη άναρώνηση μιάς φτωχής συμμαθήτριας της Εδύγκιας, την πρώτη φορά που πήγε στο Μουρικίου:

— Καλέ, σεις είσαστε πλούσιοι!
— Ναι! άπό τόν πλούτο πέρασαμε, μά δεν κολλήσαμε, έλεγε φαιδρά ή Δανάη. «'Αν πνέουν δλους τούς πλούσιους έμεις θά πάμε άδικα», έλεγε ή Εδύγκια. Κι' ή 'Αρσινόη ρωδούσε σοβαρά: «'Ας εινε, έχουμε τού σπιτικό μας, δεν εινε λίγο...»

'Ατ' δλες, ή πιο χαρτερική κι' ευχαριστημένη, ήταν ή χλωμή κι' άδύνατη πιανίστρια. Κι' άπ' δλους έκει—μέσα, ο πιο μορμωμένος ο πατέρας. Μορμωρίζοντας ήθελε κι' άπόψε στο σπίτι. Είχε χάσει, έλεγε, μιά δουλειά μέσ' άπ' τά χέρια του. Διακόσιες δραχμές τού λιγώτερο θά κέρδιζε. Κι' ακόμα, τά φιλά που ελεπε γιά τά βραδύια φωνά, δεν τού έφτασαν, κι' αντί γιά πέντε σαβήλες, ελεπε άγοράσει μόνο τρεις.

— Άπό μισή θά φράζαίς μας, τόν ελεπε. Και τή μισή που θά περισσέψη... έ, δεν πειράζει, την τρώω έγώ.

'Ο κύριος Χρήστος, ο Μουρικός ήταν καιμιά πενηνταριά χρονών, μά'λον κοντός, λιγάκι κουλάρης και γερασμένος πόθορα. Είχε πολλές παρασένιες, μά και μεγάλες καλοσόνες κι' ενοιασθίσιες. Κι' ένός ήξερον πως καταβάθος ήταν άκακος, ή γυναίκα του—ή κόρες του τον ρωδόναν. Πρόσχαν προπάντων νά ηή τόν θυμάνον, γιατί 'εχε κάτι άγριους θυμούς, που τόν έναναν «άλλο άνδραπο». 'Εβριζε με τά χειρότερα λόγια, έσπαζε, έσχιζε και καιμιά φορά έδενε. Τού μετάνοιανε όμως άμείσως και δεν ήξερε πως νά καλοπάση.

'Η άδυναμία του ήταν ή 'Αρσινόη Αθήνης, δεν της άγορευε ποτέ. 'Η Δανάη όμως σπάνια έβρισκε χόρι μπροστά του. Μ' αύτήν την «ού θάδισσα» τάβριζε όταν ήθελε νά ξεθυμάνη. 'Ισως γιατί ήταν χοντρή και μορμωδε να την καταχερλίχη χωρίς νά την λυπάται. 'Όσο για την Εδύγκια, αύτή, ήταν στη μέση. Όχιε την παραξένια, ούτε την παρακομμεταχειρίζονταν. 'Η άλήθεια εινε πως και τις τρεις τις άγαπούσε. Και παρηγοριόταν που δεν έκανε μ' άγόρια, λέγοντας: «Ποιάς ξέρετε τί μαρμυμάνηδες θάβγαίνουν! Τά άγόρια πέρετι νάχης παράδες γιά νά ταναθρέψης καλά. Είδημη βλαστήματα. Και πάλι, τά καιτες είσαιο χρονών με χίλια έσοδα, με χίλια βίαια, κι' άσφαμα, μίαν άφαιραν πρώιων—ή έσπέρα—παντρεύονται άπ' άγάπη με καιμιά άπένταρη και σάφινουν μάρμορα. Τά κορίτσια σου μένον πιστά...»

— Αυτή την πίστη, των κοριτσιών του την αισθανόταν καλά ο κύριος—Χρήστος. Κι' ήταν βέβαιος πως καιμιά δεν θάκανε ποτέ κάτι που δεν θά τού άρεσε.

'Εργαν τις σαβήλες τους με πατάτες βραστές και με λίγο τυρί κασέρι. 'Υαήχε κι' έν σήγο που τόφαγε ή 'Αρσινόη. Στο τέλος μοιράστηκαν δυό μεγάλα πορτοκάλια. Κι' ο κύριος—Χρήστος, έκαμε τού σταυρού του:

— Δόξα σοι ο Θεός κι' αύριο... χειρότερα!
— 'Όλο, τόν κακό λόγο σου νά λες, τόν μάλλωσε ή γυναίκα του.

— Ούφ, κορμμένη! τής ελεπε. 'Αφού πόνω τού σταυρού μου και λέω δόξα σοι ο Θεός, θά πη πώ—στού νου μου έχω άλλο. Ποτέ νά μην παίρνης άπό άστειό σου;

Γ

'Η Δανάη βήγχε προφήτης.

Γην άλλη μέρα, στο γραφείο ο 'Ορέστης έδωσε της Εδύγκιας ένα προοιδιό, και τής ελεπε πως θάβρισκε μέσα ατά που έσως την ένδιέφερε.

— Έχει κανένα ποιήμα σας, τόν ρώτησε.

— Δέν ξέρω... ίδες.

'Η Εδύγκια έφαζε και τού βήγχε. Ναι, ήταν ένα ποίμα. Κι' έδινε την είκόνα της «πολυγαμημένης»—ένός κοριτσιού που ελεπε δλα τά χαρακτηριστικά της! Μιά ζωγραφιά σά φωτογραφία.

Τού μεσημέρι ή Εδύγκια στο σπίτι της ήταν λιγάκι συγχωμένη

('Ακολουθεί)